A decorative graphic on the right side of the page consists of three circles of varying sizes and two thin lines. The top circle is the largest, the middle one is the smallest, and the bottom one is the largest. The lines form a large, open triangle that encompasses the circles.

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO – GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W SOLCU
KUJAWSKIM**

za rok 2017

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM	7
III. REALIZACJA ZADAŃ	9
1. Zadania Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	10
2. Zadania własne gminy.....	16
2.1. Struktura i wydatki niektórych rodzajów świadczeń.....	16
2.2. Usługi opiekuńcze.....	18
2.3. Domy Pomocy Społecznej.....	19
2.4. Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej.....	19
3. Zadania zlecone gminie.....	20
3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.....	20
3.2. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny.....	21
3.3. Struktura świadczeń rodzinnych.....	21
3.4. Świadczenie wychowawcze 500 PLUS.....	24
3.5. Fundusz alimentacyjny.....	24
3.6. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	24
3.7. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.....	25
3.8. Warsztat Terapii Zajęciowej.....	25
IV. FORMY WSPÓŁPRACY Z KLIENTEM	26
1. Kontrakt socjalny.....	26
2. Zespół Interdyscyplinarny.....	26
3. Procedura „Niebieskie Karty”.....	27
V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU	27
1. Środowiskowa praca socjalna.....	27
2. Gminny asystent rodziny.....	28
3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	29
3.1. Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej.....	29
3.2. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin.....	30
3.3. Współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.....	31
3.4. Współpraca z Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka.....	33
VI. WAŻNIEJSZE INICJATYWY MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM	34
1. Rejs statkiem po Wiśle.....	34

2. Trzeźwościowy Festyn Rodzinny pn. „Wspólnie przeciw uzależnieniom”.....	34
3. Spotkania Grupy Referencyjnej.....	35
4. Działania skierowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	35
VII. INNE FORMY WSPÓLPRACY.....	36
1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej.....	37
2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych.....	37
3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych.....	37
4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym.....	37
5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.....	38
6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia.....	38
7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych.....	38
8. W ramach współpracy z Soleckim Centrum Kultury.....	39
9. W ramach współpracy z Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.....	39
VIII. PODSUMOWANIE.....	40

I. WPROWADZENIE

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W 2017 roku z powodu trudnej sytuacji życiowej udzielono pomocy, przy spełnieniu ustawowego kryterium dochodowego, które odpowiednio wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej **634 zł.**
- dla osoby w rodzinie **514 zł.**

Pomoc w zakresie dożywiania na podstawie Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyznawano osobom i rodzinom spełniającym poniższe kryteria dochodowe:

- dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego tj. **951 zł,**
- dla osoby w rodzinie, której dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego tj. **771 zł.**

W przypadku przyznawania pomocy w formie posiłków na podstawie Uchwały Nr XXXVI/335/14 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 23 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego stanowiącego podstawę przyznania pomocy w formie dożywiania w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, pomoc była przyznawana nieodpłatnie dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (Ośrodek) w Solcu Kujawskim wykonywał zadania gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Pomoc udzielana była w formie pieniężnej, niepieniężnej oraz pracy socjalnej w naturze i usługach. Świadczenia miały charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Osobom z problemami finansowymi lub z niepełnosprawnością, Ośrodek udzielił pomocy na dofinansowanie do opłat

za gaz, energię elektryczną przekazując środki na konta, natomiast pomoc na opał realizowano w formie rzeczowej. Praca socjalna z klientami nastawiona była na ich usamodzielnienie życiowe oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. Kontynuowano pracę opartą o aktywne formy pracy socjalnej tj. kontrakty socjalne z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji: prace społecznie – użyteczne, grupy wsparcia, szkolenia zawodowe, warsztaty psychologiczne. Realizowano wsparcie rodzin przez asystenta rodziny, w celu wzmocnienia rodziny w jej funkcjonowaniu. Osobom wymagającym wsparcia w codziennych czynnościach przyznawano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub w ośrodkach wsparcia oraz domach pomocy społecznej. Udzielano pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej oraz osobom będącym w kryzysie.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim realizował zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością, jak również ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Z upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski realizowano zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wszystkie działania podejmowane w 2017 roku oparte były o wspomniane ustawy oraz zgodne z uchwałami Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim.

Bieżąca działalność zgodna była z niżej wymienionymi dokumentami:

1. Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2014 – 2020;
2. Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2023;
3. Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 - 2020;
4. Uchwałą nr XXII/207/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 16 grudnia 2016 roku w sprawie zmiany Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim;
5. Zarządzeniem Nr IV/38/14 Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski z dnia 31 grudnia 2014 roku, w sprawie uchwalenia regulaminu organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim ze zmianami;
6. Uchwałą Nr XXI/196/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 25 listopada 2016 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na rok 2017 ze zmianami;

7. Uchwałą Nr XXI/195/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 25 listopada 2016 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na rok 2017 ze zmianami;
8. Uchwałą Nr XII/116/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 grudnia 2015 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 - 2020.

Zadania MGOPS realizowane były na podstawie niżej wymienionych przepisów prawa:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zmianami),
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zmianami),
3. Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2046 ze zmianami),
4. Ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r., poz.1255),
5. Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1828),
6. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 882 ze zmianami),
7. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zmianami),
8. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1952 ze zmianami),
9. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zmianami),
10. Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 ze zmianami),
11. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 ze zmianami),
12. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1938 ze zmianami),
13. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 ze zmianami),

14. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r., poz. 489 ze zmianami),
15. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
16. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783 ze zmianami),
17. Uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (MP poz. 1024 ze zmianami),
18. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902 ze zmianami),
19. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz.2077),
20. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku u ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zmianami),
21. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 ze zmianami),
22. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938 ze zmianami),
23. Uchwały Nr X/58/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim z dnia 26 kwietnia 1990r. w sprawie utworzenia Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim,
24. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017 r., poz. 697 ze zmianami),
25. Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860).

Przez cały rok prowadzona była akcja informacyjna dla mieszkańców Solca Kujawskiego dotycząca działalności merytorycznej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w formie ulotek, poprzez stronę internetową - **Biuletyn Informacji Publicznej** Ośrodka, a także w komunikatach prasowych w „Wiadomościach z Ratusza”.

II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM

Struktura Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest na bieżąco dostosowywana do potrzeb wynikających z realizowanych zadań. Zgodnie ze statutem przyjętym Uchwałą nr VI/60/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 12 czerwca 2015 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, Ośrodek, jako koordynator działań w zakresie pomocy społecznej w mieście, diagnozuje i tworzy kompleksowy system odpowiadający potrzebom w zakresie pomocy społecznej. Według stanu na 31.12.2017 r. w Ośrodku w Solcu Kujawskim zatrudnionych było **49 osób**, w tym w Warsztacie Terapii Zajęciowej – **10 osób**.

Liczba pracowników socjalnych wykonujących zadania gminy wynosiła **9 osób**, średnio na 1 pracownika socjalnego przypadało **1800** mieszkańców.

Jedną z najważniejszych funkcji polityki personalnej jest wspieranie rozwoju i kariery zawodowej pracowników. Prawidłowy wybór szkoleń pozwala na systematyczny wzrost umiejętności i kwalifikacji specjalistycznych pracowników. W celu podnoszenia swoich kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracownicy uczestniczyli w szkoleniach, seminariach i konferencjach dotyczących m.in.:

szkolenia:

- Fundusz Alimentacyjny 2017 – aktualne problemy – 2 osoby,
- Zadania OPS, GKRPA oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – 3 osoby,
- Gospodarka Finansowa OPS w roku 2017 – 2 osoby,
- „Ustawa o pomocy społecznej – nowelizacja 2017” – 2 osoby,
- Praca asystenta rodziny w praktyce – nowe zadania i obowiązki – ustawa za życiem – 2 osoby,
- „Oprogramowanie WYWIAD Plus – nowe rozwiązanie teleinformatyczne dla wywiadu środowiskowego – 2 osoby,
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2017 roku – 2 osoby,
- Zarządzanie projektem EFS, w tym partnerski w ramach RPO WK-P i PO WER w 2017 roku – 2 osoby,
- „Kierowanie do DPS oraz finansowanie pobytu w praktyce – aktualności” – 2 osoby,
- „MOPS, PCPR – ochrona danych osobowych w 2017 roku” – 2 osoby,
- „Procedura odebrania dziecka” – 2 osoby,

- „Rozliczanie wpłat dłużnika – aspekty księgowo, współpraca z działem windykacji oraz komornikiem” – 2 osoby,
- „Symulacja pracy grup roboczych i Zespołów Interdyscyplinarnych” – 2 osoby,
- „Procedury administracyjne w sprawach pomocy społecznej” – 2 osoby,
- Świadczenia Rodzinne – nowelizacja – 2 osoby,
- „Asystent rodziny – od diagnozy do działania” – 1 osoba,
- „Rola asystenta rodziny w motywowaniu do zmiany” – 2 osoby,
- Rachunkowość Budżetowa – 2 osoby,
- Świadczenie Wychowawcze 500+ - aktualne problemy – 2 osoby,
- Inwentaryzacja i jej praktyczne aspekty – 2 osoby,
- „Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej oraz odpłatność za pobyt w praktyce – stan prawny na listopad 2017” – 3 osoby,
- „Zamówienia publiczne w praktyce” – 2 osoby,
- „Zamknięcie Ksiąg Rachunkowych w Ośrodku Pomocy Społecznej” – 2 osoby,
- „Akademia Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej” – 4 osoby,

konferencje i seminaria:

- „Odmowa udostępnienia informacji publicznej i informacji sektora publicznego – 2 osoby,
- Kontrakt socjalny w bezdomności – 3 osoby,
- „Tutoring jako modelowa propozycja systemowego oddziaływania w procesie resocjalizacji młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym” – 2 osoby,
- Ogólnopolska Konferencja Pracowników Socjalnych 2017 – 2 osoby,
- „Nowe regulacje w zakresie ochrony danych osobowych” – 2 osoby,
- „Senior +” – 1 osoba,
- „Rola i znaczenie nowych rozwiązań na rzecz chorych otępiennie oraz ich opiekunów” – 2 osoby,
- „Problemy interwencji kryzysowej w pomocy społecznej. Teoria, stan badań i praktyka pracy ze zjawiskiem przemocy” – 2 osoby,
- „Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) – 2 osoby,
- Szkolenie KPA – 7 osób.

Ponadto 25 pracowników ukończyło Kurs Pierwszej Pomocy.

Na realizację szkoleń Ośrodek pozyskał środki w wysokości 3 640,00zł. z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Pozyskanie i zatrzymanie pracowników o wysokich kwalifikacjach oraz stałe uzupełnianie wiedzy i umiejętności pracowników w sposób decydujący wpływają na pozycję Ośrodka. Rosnące potrzeby i oczekiwania społeczeństwa powodują poszerzenie zakresu działań, a wykwalifikowani pracownicy radzą sobie znacznie lepiej z nowymi zadaniami.

III. REALIZACJA ZADAŃ

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim udzielał pomocy na podstawie decyzji administracyjnych w oparciu o rodzinne wywiady środowiskowe, z wyłączeniem pracy socjalnej, poradnictwa, udziału w grupach wsparcia, sesjach terapeutycznych i spotkaniach integracyjnych.

Tabela 1: Liczba wydanych decyzji administracyjnych.

Wyszczególnienie		Liczba 2016r.	Liczba 2017r.
1.	Liczba wydanych decyzji ogółem, w tym:	5 101	4 834
	Liczba wydanych decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej	2 750	2 496
	Liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	1 052	971
	Liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - świadczenie wychowawcze 500+	1 299	1 367

Wykres 1: Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2017 r.

W 2017 roku ogólna liczba wydanych decyzji administracyjnych w porównaniu z poprzednim rokiem zmalała o 5%, natomiast liczba decyzji wydanych w związku z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wzrosła o ponad 2%.

1. Zadania Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Do zadań Ośrodka realizowanych w 2017 r. należało w szczególności:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) realizację rządowych programów pomocy społecznej i gminnych programów osłonowych,
- 3) opracowanie i realizacja gminnej strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych,
- 4) pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiece nad i wychowaniu dzieci wynikającą z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 5) podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w tym obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 6) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 7) prowadzenie obsługi technicznej Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- 8) prowadzenie obsługi technicznej Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 9) opiekę nad działalnością Domu Pogodnej Jesieni,
- 10) realizację zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.
- 11) realizację zadań wynikających z ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego - w zakresie ustalania i wypłaty pomocy pieniężnej,
- 12) realizację innych zadań wynikających z przepisów prawa,
- 13) realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 14) realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem".

Ponadto Ośrodek zapewniał obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz udział swych przedstawicieli w pracach tego Zespołu.

W realizacji zadań w 2017 roku Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, jednostkami organizacyjnymi

wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej.

Na realizowane zadania w 2017 roku wydatkowano łączną kwotę 19 775 950,07 zł., z tego:

- zadania własne gminy – 4 655 020,51 zł.,
- zadania zlecone gminie – 14 860 802,82 zł.,
- zadania własne dotowane – 260 126,74 zł.

Ponadto Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki finansowe z zewnątrz ujęte w budżecie na zasiłki dla osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w wysokości **709 140,00 zł.** z firmy „SOLBET” spółka z o.o. w Solcu Kujawskim oraz wsparcie finansowe na działalność bieżącą Ośrodka z firmy: „SOLBET” Spółka z o.o. w Solcu Kujawskim w wysokości **35 457,00 zł.**

Klienci Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W Solcu Kujawskim wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku zamieszkiwało **16 203** mieszkańców. Na podstawie danych pochodzących z Narodowego Spisu Ludności w roku 2002 liczba gospodarstw domowych w gminie wyniosła **5484**. Liczba bezrobotnych w gminie na dzień **31 grudnia 2017 roku** wynosiła **357** osób. W porównaniu z rokiem 2016 liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o **37** osób.

Klientami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej były osoby korzystające z pomocy na podstawie różnych ustaw:

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej

W 2017 roku z różnych form pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystały:

- **593 rodziny tj. 10,81% ogółu gospodarstw domowych** w Solcu Kujawskim zostało objętych pomocą społeczną;
- **441 rodzin tj. 8,04% ogółu gospodarstw domowych** w Solcu Kujawskim, którym przyznano świadczenia w ramach zadań własnych i zleconych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania;
- **593 rodziny**, którym udzielano pomocy w postaci pracy socjalnej, w tym **152 rodziny tj. 2,77% ogółu gospodarstw domowych** w Solcu Kujawskim objęte były pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej.

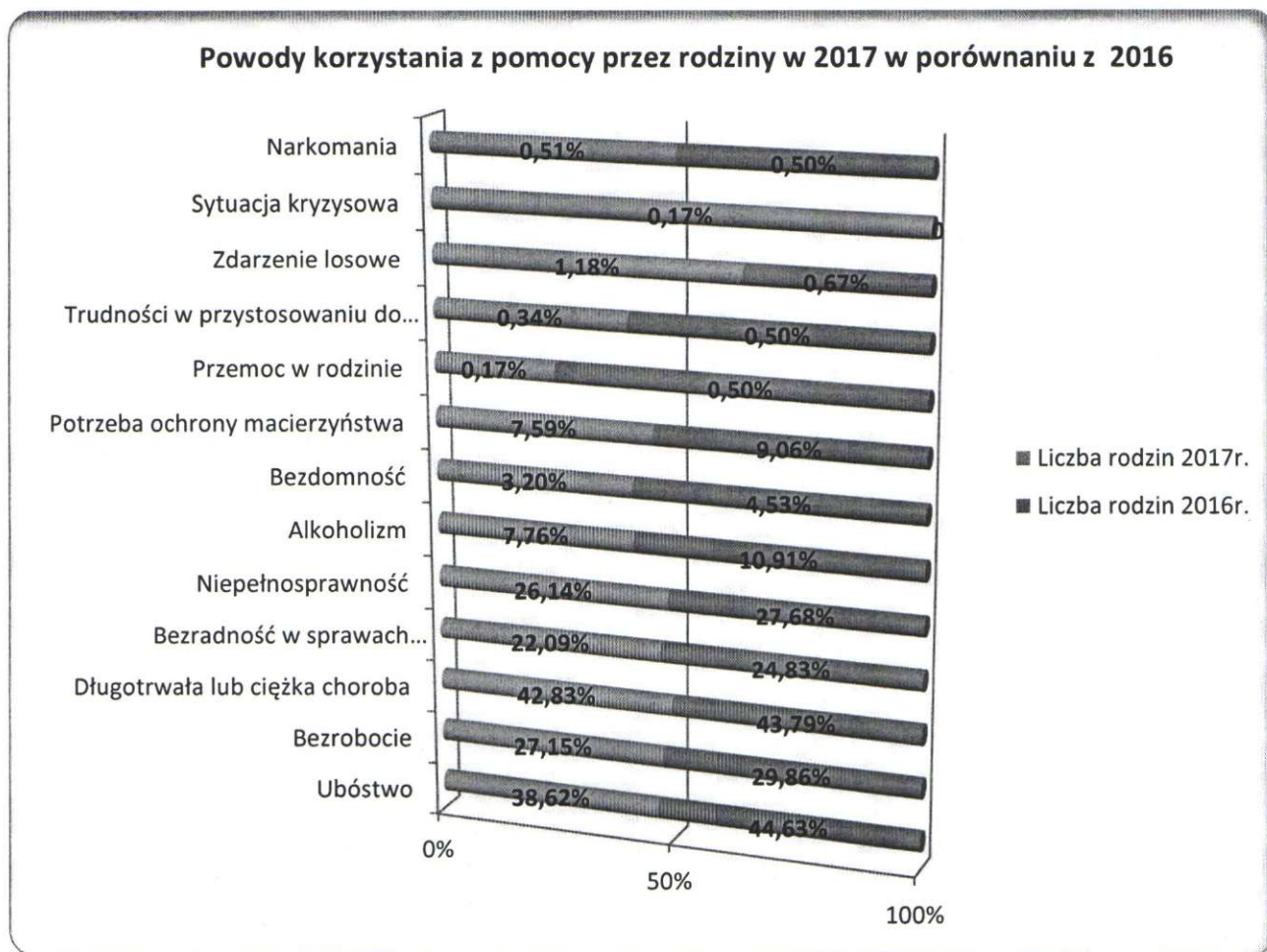
W porównaniu z rokiem 2016 nastąpił wzrost liczby rodzin objętych pomocą w postaci pracy socjalnej o **68%** oraz wzrost liczby rodzin objętych pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej o **21,6%**.

Poniżej, w tabeli przedstawione zostały główne powody przyznawania pomocy rodzinom w 2017 roku w zestawieniu z danymi z roku ubiegłego.

Tabela 2: Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2017 roku w odniesieniu do roku 2016. Powody przyznawania pomocy mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się.

Powody przyznania pomocy przez MGOPS w 2017 r. w odniesieniu do 2016 roku				
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	2016 rok		2017 rok	
Ubóstwo	266	622	229	520
Bezrobocie	178	480	161	424
Długotrwała lub ciężka choroba	261	424	254	397
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	148	549	131	500
Niepełnosprawność	165	317	155	287
Alkoholizm	65	88	46	59
Bezdomność	27	46	19	25
Potrzeba ochrony macierzyństwa	54	274	45	236
Przemoc w rodzinie	3	7	1	5
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	4	2	2
Zdarzenie losowe	4	9	7	18
Sytuacja kryzysowa	0	0	1	2
Narkomania	3	3	3	3

Wykres 2: Procentowe przedstawienie powodów korzystania z pomocy przez rodziny, którym została ona udzielona w 2017 r. i w roku 2016 w odniesieniu do łącznej liczby rodzin, które zostały objęte pomocą społeczną. Powody przyznawania świadczeń mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się.

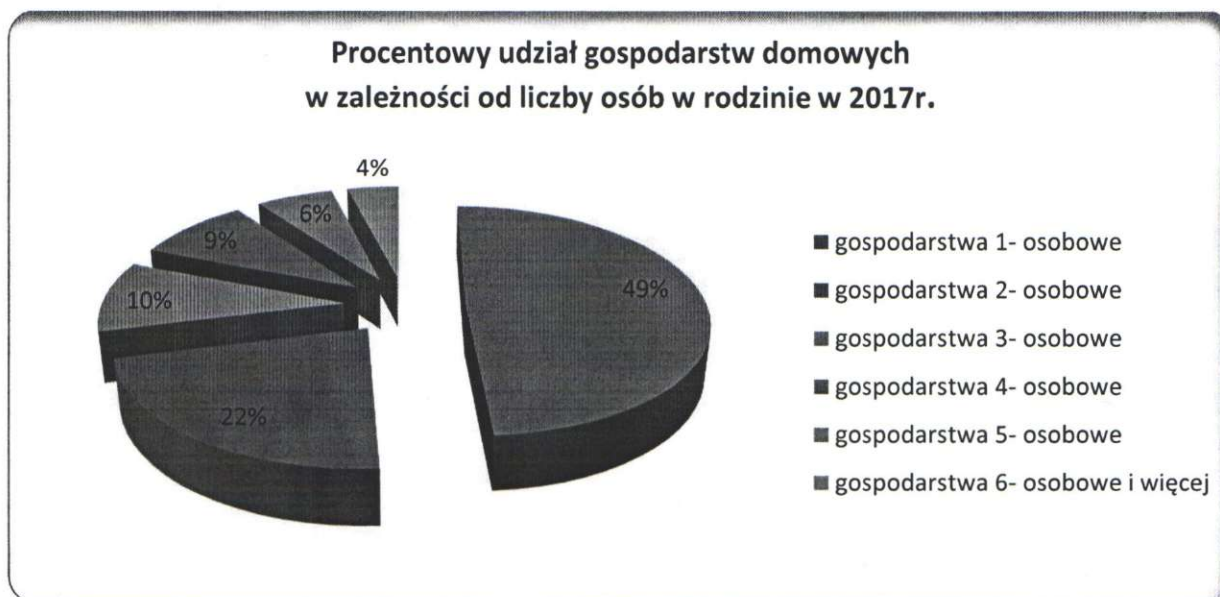

Głównymi powodami udzielenia pomocy w roku 2017 była długotrwała lub ciężka choroba 42,83%, ubóstwo 38,62%, bezrobocie 27,15% i niepełnosprawność 26,14%. Na wysokim poziomie utrzymała się podobnie jak w roku ubiegłym bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, które jako główny czynnik występowały w 22,09% gospodarstw domowych. Wsparcie rodzin w ramach realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i związane z tym świadczenie 500+ mogło być przyczyną 14% spadku liczby rodzin korzystających z pomocy z powodu ubóstwa. Zaznaczyć należy, że wiele osób i rodzin dotkniętych jest wieloma dysfunkcjami. W związku z występowaniem licznych problemów w rodzinach i utrzymywaniu się ich na wysokim poziomie, Ośrodek stara się dostosowywać do potrzeb, w celu minimalizacji występowania w/w zjawisk.

Tabela 3: Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2016 r.		2017 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem	596	1288	593	1244
O liczbie osób 1	293	293	294	294
2	134	268	135	270
3	51	153	58	174
4	55	220	52	208
5	37	185	33	165
6 i więcej	26	169	21	133
Rodziny z dziećmi ogółem	167	684	174	681
O liczbie dzieci 1	56	163	68	198
2	58	234	64	253
3	32	155	24	118
4	13	76	12	71
5	6	38	4	26
6 i więcej	2	18	2	15
Rodziny emerytów i rencistów	166	254	161	231

Wykres 3: Procentowy udział gospodarstw domowych w zależności od liczby osób w rodzinie w 2017 r.

W 2017 roku zdecydowanie największą grupę świadczeniobiorców stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, wskaźnik beneficjentów wynosił 49% wszystkich gospodarstw korzystających z pomocy społecznej, natomiast 22% stanowiły

gospodarstwa dwuosobowe. Udział gospodarstw wieloosobowych, liczących 4 i więcej osób, wynosił 19% wszystkich obejmowanych wsparciem środowisk.

Wśród obejmowanych pomocą środowisk w 2017 r. 29% stanowiły rodziny z dziećmi, zbliżoną wartość procentową stanowiły środowiska emerytów i rencistów.

W roku 2017 nastąpił niewielki wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej posiadających jedno lub dwoje dzieci, natomiast spadła liczba rodzin wielodzietnych korzystających z pomocy.

Praca socjalna

Praca socjalna była podstawowym zadaniem realizowanym przez pracowników socjalnych i świadczona była na rzecz osób i rodzin bez względu na posiadany przez nich dochód. W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej praca socjalna oznacza działania podejmowane na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest ona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma za zadanie również rozwinięcie aktywności ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe dla tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osób i ich prawa do samostanowienia. W 2017 r. wszystkie osoby i rodziny otrzymujące pomoc finansową objęte były również działaniami w formie pracy socjalnej.

W 2017 roku w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej osoby długotrwale bezrobotne, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej miały możliwość odbycia następujących form aktywności zawodowej:

- **2 osoby** odbyły staże,
- **1 osoba** odbyła praktyki zawodowe.

Wywiad środowiskowy

Głównym narzędziem pracy pracownika socjalnego był rodzinny wywiad środowiskowy. Pracownicy oprócz wywiadów środowiskowych, w celu udzielenia pomocy, przeprowadzali także wywiady na potrzeby innych placówek pomocowych i instytucji, w celu oceny sytuacji życiowej danej osoby lub rodziny oraz wykonywali szereg różnych prac i działań w ramach swoich zadań i obowiązków.

Tabela 4: Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej.

Rodzaj podejmowanych działań	Ilość
Wywiady środowiskowe i informacyjne na potrzeby innych jednostek pomocy społecznej, w tym:	31
dot. zobowiązań alimentacyjnych rodzin osób przebywających w domach pomocy społecznej	8
Informacje dotyczące rodzin, o których mowa w art. 105 ustawy o pomocy społecznej	494
Kompletowanie dokumentacji dla osób ubiegających się o miejsca w domach pomocy społecznej	2
Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Policji i Prokuratury	74
Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Sądów i innych instytucji w tym:	40
dot. sytuacji małoletnich	24
dot. predyspozycji osób i rodzin do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	2
Monitorowanie środowiska w związku z podejrzeniem przemocy	91
Postępowanie w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej – określonych w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	13
Wydawanie zaświadczeń	26

2. Zadania własne gminy

2.1. Struktura i wydatki wybranych rodzajów świadczeń

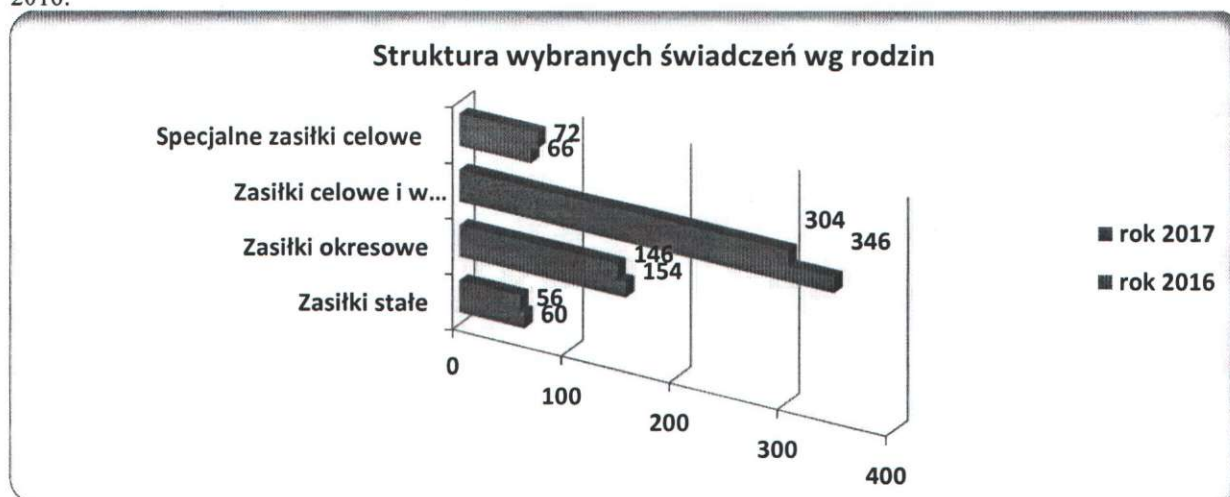
Zasilki stałe – wypłacono **562** świadczenia **56** rodzinom na łączną kwotę **267 317,53 zł**. Wysokość wymienionego zasiłku, w przypadku osoby samotnie gospodarującej, stanowiła różnicę między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, nie więcej jednak niż 634 zł. Natomiast w przypadku osoby w rodzinie wysokość zasiłku stanowiła różnicę między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

Zasilki okresowe – wypłacono **570** świadczeń **146** rodzinom na łączną kwotę **199 952,74 zł**. Wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej wynosiła - 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby,

w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie mogła być niższa niż 20 zł miesięcznie.

Zasiłki celowe i w naturze (w tym specjalne zasiłki celowe) przyznawane były najczęściej na zakup: żywności, odzieży i obuwia, opału, podręczników i przyborów szkolnych, leków, środków czystości oraz dofinansowania do rachunków za gaz i energię elektryczną. Przyznawane były także z powodu zdarzenia losowego. Z tego tytułu **304** rodziny otrzymały zasiłek celowy. Wyplacono również specjalne zasiłki celowe, które otrzymały **72** rodziny. Łącznie na ten rodzaj pomocy przeznaczono **kwotę 83 264,67 zł**.

Wykres 4: Porównanie liczby rodzin korzystających z wybranych świadczeń w roku 2017 w stosunku do roku 2016.

W 2017 roku liczba rodzin, które otrzymały wsparcie w formie zasiłku okresowego, zasiłku celowego i zasiłku stałego w stosunku do roku poprzedniego kształtowała się na podobnym poziomie. W stosunku do roku 2016 spadła o 12% liczba przyznanych zasiłków celowych i w naturze.

W ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim pomocą objęto 643 osoby. Zbiorowość osób w gospodarstwach domowych z dochodem powyżej kryterium dochodowego zarówno w gospodarstwach jednoosobowych jak i wieloosobowych liczyła 643 osoby, czyli blisko 68% ogółu beneficjentów pomocy społecznej. Liczba osób objętych tą formą wsparcia spadła o prawie 16% w porównaniu z rokiem 2016.

Wydatkowano kwotę **271 667,00 zł**, z czego:

- środki własne gminy – 81 500,00 zł,
- dotacja – 190 167,00 zł.

Środki wydatkowano na następujące formy pomocy:

- zakup posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach – **176** osób,
- zakup posiłków dla dorosłych – **30** osoby,
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności – **589** osób.

W porównaniu z rokiem 2016 o 31% wzrosła liczba świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, natomiast spadła o 15% liczba zakupionych posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach.

2.2. Usługi opiekuńcze

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2017 r. objęto ogółem **116 osób**. Zrealizowanych zostało 21 555 godzin świadczeń. Ośrodek wydatkował na ten cel **409 545,00 zł**. Realizacja usług objęta była kontrolą pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Cena jednej godziny usług opiekuńczych w ciągu całego roku wynosiła **19 zł**. Realizacja powyższych świadczeń umożliwiła osobom starszym, z niepełnosprawnością pozostanie w swym środowisku zamieszkania. Pomoc w formie usług opiekuńczych świadczona była przez opiekunki zatrudnione w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. W uzasadnionych przypadkach funkcjonowała rozszerzona oferta usług opiekuńczych dla osób starszych i z niepełnosprawnością w godzinach popołudniowych i w dni wolne od pracy.

W ramach oferty skierowanej do osób obłożnie chorych w roku 2017 objęto wsparciem w formie usług opiekuńczych:

- w godzinach popołudniowych – **9 środowisk** (1401 godzin),
- w soboty i niedziele – **8 środowisk** (1163 godziny).

Wykres 5: Liczba godzin świadczeń realizowanych w ramach usług opiekuńczych na przestrzeni lat 2014 – 2017.

Liczba zrealizowanych godzin w ramach usług opiekuńczych utrzymuje się na wysokim poziomie świadczy to o coraz większym zapotrzebowaniu na tego rodzaju wsparcie.

Usługi opiekuńcze są obecnie kluczową formą pomocy ze względu na prognozy demograficzne oraz względy ekonomiczne, gdy następuje konieczność zapewnienia osobom starszym i chorym całodobowej opieki.

W roku 2017 w Ośrodku nadal funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, w której znajdowały się:

- 3 wózki inwalidzkie,
- 2 balkoniki – 4 kołowe,
- 2 balkoniki kroczące,
- 3 krzeselka toaletowe,
- 12 sztuk kul łokciowych,
- 2 zestawy do mycia głowy,

z którego mogły korzystać osoby chore lub z niepełnosprawnością.

2.3. Domy Pomocy Społecznej

Osoby, którym nie można było zapewnić właściwej pomocy w środowisku, w tym również poprzez zabezpieczenie odpowiedniej ilości godzin usług opiekuńczych, kierowane były przez Ośrodek do domów pomocy społecznej. W roku ubiegłym skierowano do DPS 2 osoby z terenu Miasta i Gminy Solec Kujawski. W 2017 roku wydatki związane z pobytem mieszkańców w DPS wyniosły **396 084,73 zł**.

Pomocą w tej formie objęto **14 osób**, w tym:

- dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **4 osoby**,
- dla osób somatycznie chorych – **2 osoby**,
- dla osób w podeszłym wieku – **8 osób**.

2.4. Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- w pierwszym roku pobytu dziecka gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie

dziecka w pieczy zastępczej, w drugim roku ponosić będzie 30%, a w trzecim i następnych latach 50%.

W 2017 roku Ośrodek ponosił częściową odpłatność za **30** dzieci (narastająco) umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym:

- w placówce opiekuńczo-wychowawczej **7** dzieci – na dzień 31.12.2017 r. – **4** dzieci,
- w zawodowej rodzinie zastępczej **1** dziecko,
- w spokrewnionej rodzinie zastępczej **22** dzieci – na dzień 31.12.2017 r. – **19** dzieci.

W roku 2017 na utrzymanie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wydatkowano kwotę w wysokości **122 578,04 zł.** Natomiast na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych wydano **78 715,11 zł.**

W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek kosztów związanych z odpłatnością za dzieci przebywające w pieczy zastępczej, związane jest to z tym, iż 3 dzieci powróciło z placówki opiekuńczo – wychowawczej do rodziny biologicznej, natomiast 3 osoby opuściły pieczę zastępczą w związku z usamodzielnieniem.

Każde „wyrwanie” dziecka ze środowiska rodzinnego najtrudniejsze jest zawsze dla dziecka, dlatego pozytywną zmianą jest tendencja do umieszczania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych oraz w spokrewnionych rodzinach zastępczych, które dają dziecku namiastkę życia rodzinnego, a czasami stają się tą prawdziwą rodziną dającą poczucie miłości i bezpieczeństwa. W roku 2017 zdecydowana większość dzieci przebywała w spokrewnionej rodzinie zastępczej co zmniejszyło traumatyczne przeżycia dzieci, które zostały odebrane rodzicom. Sześcioro dzieci przebywało nadal w placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Dzięki systematycznej pracy asystentów rodziny i pracowników socjalnych z rodzinami w roku 2017 troje dzieci powróciło z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

3. Zadania zlecone gminie

3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na podstawie decyzji administracyjnych objęto **16** rodzin, w tym **18** dzieci. Były one objęte wsparciem pedagoga, rehabilitanta lub logopedy.

Liczba świadczeń wyniosła **1620** godzin. Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę **53 144,60 zł.** Jakość realizacji usług objęta była kontrolą pracowników merytorycznych Ośrodka. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił za jedną godzinę pracy pedagoga 31,90 zł, rehabilitanta 50,00 zł. i 44,00 zł. za godzinę pracy logopedy.

3.2. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

W rozdziale 852502 realizowane były wydatki związane z wypłatą świadczeń rodzinnych, składek ZUS opłacanych świadczeniobiorcom i świadczeń alimentacyjnych, wypłacanych zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz wydatki związane z obsługą realizowanych świadczeń.

Zgodnie z ustawą, na obsługę tego zadania można przeznaczyć 3% dotacji na świadczenia. Dotacja została w pełni wykorzystana. Wskaźnik ten jest jednak zbyt niski i nie wystarcza na pokrycie wszystkich wydatków związanych z obsługą powyższego zadania.

Łączne koszty poniesione na wypłatę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenie społeczne oraz obsługę w/w świadczeń w 2017r. stanowiły kwotę **5 036 715,85 zł.**, z czego dotacja Wojewody wyniosła **4 920 695,52 zł.**, w tym:

ZADANIA ZLECONE:

• świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	4 578 862,54 zł,
• opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	212 829,27 zł,
• koszty obsługi	129 003,71 zł.

ZADANIA WŁASNE:

- koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – **116 010,09 zł.**

3.3 Struktura świadczeń rodzinnych.

W okresie sprawozdawczym, świadczeniami rodzinnymi objęto **874** rodziny;

- zasiłki i dodatki do zasiłków rodzinnych otrzymały **454** rodziny;
- świadczenia opiekuńcze otrzymały **64** rodziny;
- zasiłek pielęgnacyjny przysługujący osobie do 16 roku życia otrzymało **90** dzieci;
- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności **138** osób;
- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed ukończeniem 21 roku życia **118** osób;
- zasiłek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 roku życia – **16** osób;

Łącznie w **2017 r.** wydano **859** decyzji administracyjnych, na podstawie których wypłacono **13 365** świadczeń, z czego m.in.:

- 11 814 świadczeń – zasiłki rodzinne i dodatki,
- 133 świadczenia - jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- 689 świadczenia - świadczenia pielęgnacyjne,
- 74 świadczeń – zasiłki dla opiekunów,
- 61 świadczeń – specjalne zasiłki opiekuńcze,
- 594 świadczenia – świadczenia rodzicielskie.

Tabela 5: Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2017 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Rok 2016		Rok 2017	
		Wydatki w zł.	Liczba świadczeń	Wydatki w zł.	Liczba świadczeń
1.	Świadczenia rodzicielskie	291 451,60	314	545 559,00	594
2.	Zasiłki rodzinne:	869 490,70	7971	946 304,30	8 467
3.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:			478 366	3 347
3.1	Urodzenia dziecka	38 603,40	51	40 872,97	66
3.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	87 948,15	231	126 599,99	337
3.3	Samotnego wychowywania dziecka	68 626,53	373	81 508,60	420
3.4	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	11 049,14	136	8 557,76	96
3.5	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	42 661,24	436	51 426,49	480
2.6	Rozpoczęcia roku szkolnego	47 953,04	436	46 685,87	1031
2.7	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	2 746,00	26	1 582	14
2.8	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	22 290,34	351	26 433,06	420
2.9	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	123 840,82	1389	132 422,49	1 450
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	612 612,00	4004	584 766	3 822
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	800 985,00	620	961 349	689
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	158 000,00	158	133 000	132
6.	Zasiłki dla opiekunów	55 120,00	106	38 078	74
7.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	32 240,00	62	31 066	61
8.	Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 „Za życiem”	0	0	8000,00	2

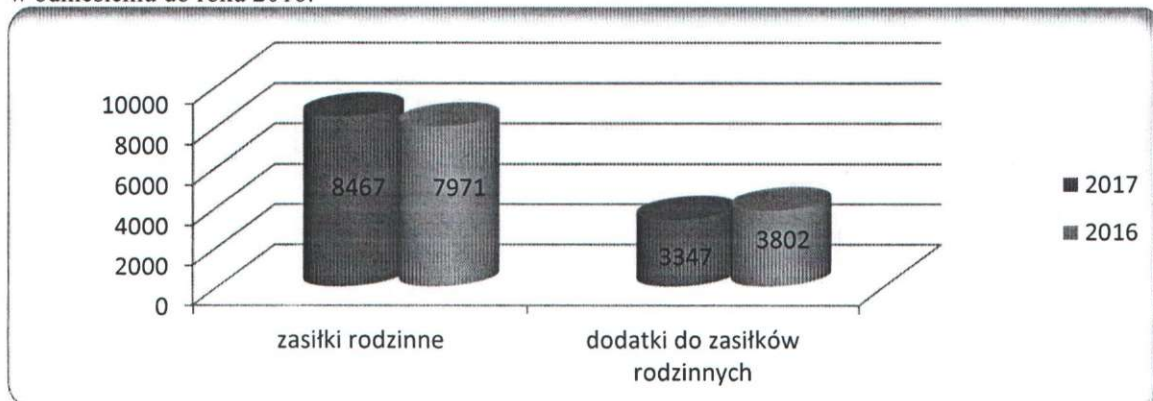
Zasiłki rodzinne w ilości **8467** świadczeń na łączną kwotę **946 304,30** zł, liczba rodzin **454** w tym:

- **150** rodzin z zasiłkiem na 1 dziecko,
- **185** – na 2 dzieci,
- **84** – na 3 dzieci,
- **35** – na 4 i więcej dzieci.

Dodatki do zasiłków rodzinnych: **3 347** świadczeń na kwotę **478 366** zł, w tym z tytułu:

- urodzenia dziecka **66** świadczeń na kwotę **40 872,97** zł, liczba rodzin **44**, liczba dzieci **45**;
- opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego **337** świadczeń na kwotę **126 599,99** zł, liczba rodzin **28**,
- samotnego wychowywania dziecka **420** świadczeń na kwotę **81 508,60** zł, liczba rodzin **36**;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia **96** świadczeń na kwotę **8 557,76** zł, liczba rodzin **10**,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia **480** świadczeń na kwotę **51 426,49** zł, liczba rodzin **41**,
- rozpoczęcia roku szkolnego **1031** świadczenia na kwotę **46 685,87** zł., liczba dzieci **1034**,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej **1452** świadczenia na kwotę **132 419,30** zł, liczba rodzin **121**,
- na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła **14** świadczeń na kwotę **1 582,00** zł, liczba rodzin **2**,
- na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła **420** świadczeń na kwotę **26 433,06** zł, liczba rodzin **42**.

Wykres 6: Liczba świadczeń wypłaconych w ramach zasiłków i dodatków do zasiłków rodzinnych w 2017 roku w odniesieniu do roku 2016.

W 2017 roku nastąpił wzrost o 6% liczby świadczeń zrealizowanych w ramach zasiłków rodzinnych i spadek o 12% liczby świadczeń zrealizowanych w ramach dodatków do zasiłków rodzinnych.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka. Liczba **133** świadczenia, na kwotę **133 000 zł**, liczba rodzin **131**. Część osób, które otrzymały powyższą zapomogę, z powodu przekroczenia kryterium uprawniającego, nie uzyskała uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami.

Świadczenia opiekuńcze 4 572 – świadczenia na kwotę **1 577 181,00 zł**, w tym:

- zasiłki pielęgnacyjne **3822** świadczenia, na kwotę **584 766,00 zł**,
- świadczenia pielęgnacyjne **689** świadczeń na kwotę **961 349,00 zł**,
- specjalne zasiłki opiekuńcze **61** świadczeń na kwotę **31 066,00zł**,
- zasiłki dla opiekunów **74** świadczenia na kwotę **38 078,00 zł**.

64 osobom otrzymującym: świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekunów, opłacano **610** składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe, na łączną kwotę **212 829,27 zł**.

Ogółem koszty obsługi świadczeń rodzinnych w roku 2017 wyniosły:

- zadania zlecone – 129 003,71 zł.
- zadania własne – 116 011,33 zł.

1.1.Świadczenie wychowawcze 500 Plus

Od 1 stycznia 2017 roku rodzinom z dziećmi przyznawane było świadczenie wychowawcze w ramach Programu „Rodzina 500 plus”. W okresie sprawozdawczym wypłacono 19 502 świadczenia wychowawcze na kwotę **9 709 736,17 zł**. Świadczenia zostały wypłacone na 1833 dzieci wychowujących się w 1268 rodzinach.

1.2.Fundusz alimentacyjny

W 2017 roku pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęto **136** rodzin. Wypłacono **1 837** świadczeń na kwotę **828 580,00 zł**. Wydano w sprawie funduszu alimentacyjnego **169** decyzji.

1.3.Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W roku 2017 prowadzono postępowanie wobec **144** dłużników alimentacyjnych wskazanych przez komorników. Ściągalność świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku

2017 wynosiła **249 865,21** zł, co w stosunku do wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego stanowi **30,16%**. Na wywiad alimentacyjny zgłosiło się **50** dłużników alimentacyjnych, którzy złożyli oświadczenia majątkowe.

3.7. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekunów oraz specjalny zasiłek opiekuńczy

Za osoby pobierające powyższe świadczenia, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, Organ właściwy jest zobowiązany opłacać składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W roku **2017** Ośrodek opłacił składkę dla **25** osób pobierających świadczenia opiekuńcze na ogólną kwotę **27 693,00** zł.

3.8. Warsztat Terapii Zajęciowej

Na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej zostały wydatkowane środki w kwocie **533 200,00** zł, w tym z PFRON **479 880,00** zł, ze środków powiatu bydgoskiego kwota **53 320,00** zł.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką dziennego pobytu, przeznaczoną dla 30 osób. Do placówki uczęszczają osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w 2017 roku uczęszczało **30** osób.

Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę swoich indywidualnych możliwości oraz umożliwiający powrót na rynek pracy.

Rehabilitacja prowadzona była w sześciu pracowniach: stolarskiej, krawieckiej, technik biurowych, rękodzieła, pracowni gospodarstwa domowego, oraz pracowni rzemiosła twórczego realizującego przygotowanie zawodowe poprzez produkcje mydła i świec ozdobnych.

Poza zajęciami w pracowniach odbywa się również rehabilitacja ruchowa (zajęcia indywidualne i grupowe), zajęcia kulturalno – rekreacyjne (treningi nordic walking, zajęcia muzyczne) oraz spotkania z psychologiem (grupy spotkaniowo – treningowe mające na celu kształtowanie postaw, tolerancji wobec innych, empatii, wrażliwości interpersonalnej, emocjonalnej i intelektualnej) oraz indywidualne wsparcie psychologa.

IV. FORMY WSPÓLPRACY Z KLIENTEM

1.4. Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny jest narzędziem stosowanym w pracy socjalnej na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. 2010r., Nr 218, poz. 1439) Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Kontrakt przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, prawidłowego pełnienia ról społecznych. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu, niedotrzymania jego postanowień, nieuzasadnionej odmowy podjęcia pracy np., ośrodek pomocy społecznej może odmówić pomocy finansowej lub ją wstrzymać. Praca w oparciu o kontrakt socjalny wymaga dużo większego nakładu pracy ze strony pracownika socjalnego, który musi utrzymywać stały kontakt z klientem, by wspierać a zarazem nadzorować przebieg umowy. Kontrakt jest często jedynym motywatorem do działania. Wiele osób korzysta ze wsparcia z pomocy społecznej od wielu lat, a tylko aktywna praca może spowodować podjęcie przez klienta działania w kierunku jego usamodzielnienia.

W 2017 roku pracownicy socjalni położyli duży nacisk na pracę na współpracę z klientem na podstawie kontraktu socjalnego. Efektem było zawarcie w 2017 roku **134** kontraktów socjalnych tj. o 153% więcej niż w roku 2016. Łącznie **44** rodziny podjęły współpracę z asystentem rodziny tj. o 22% więcej niż w roku 2016. Wzmoczoną pracą socjalną zostało objętych **50** rodzin tj. o 250% więcej niż w roku ubiegłym.

Ponadto w 2017 roku w ramach działań podejmowanych przez gminę w celu poprawy sytuacji życiowej osób, rodzin i grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją czy wykluczeniem społecznym pracownicy socjalni zrealizowali 9 projektów socjalnych np.: „Świąteczne zdjęcie”, „Praca ze sprawcą przemocy w aspekcie psychologicznym”, „Zacznij od siebie”- grupa wsparcia dla osób współuzależnionych, „Serce otwarte dzieciom”, „Senior naszym przyjacielem”, „Wielkanocny zajaczek”.

1.5. Zespół Interdyscyplinarny

W okresie sprawozdawczym odbyły się **4** spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego np. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, podczas którego omawiano sprawy związane

z przemocą w rodzinach. W skład Zespołu wchodził: pracownik socjalny, policjant, pedagodzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pielęgniarki i kuratorzy.

3. Procedura „Niebieskie Karty”

W ramach pracy socjalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w okresie sprawozdawczym:

- prowadzono **91** Procedur „Niebieskie Karty”, w tym **66** założono w 2017 roku,
- odbyło się **169** posiedzeń grup roboczych,
- skierowano **8** spraw do Prokuratury, Policji,
- do Sądu Rejonowego złożono **14** wniosków o wgląd w sytuację dzieci w rodzinie, w której zachodziło podejrzenie stosowania przemocy,
- zakończono **39** procedur „Niebieskie Karty” z powodu ustania przemocy lub braku przesłanek do wszczęcia procedury.

V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU

Wsparcie dziecka i rodziny w środowisku opierało się głównie na prowadzonej z rodziną pracy socjalnej, w ramach której rodziny mogły korzystać z takich instrumentów jak: poradnictwo specjalistyczne, grupy wsparcia, praca asystenta rodziny w środowisku, praca zespołów interdyscyplinarnych, monitoring środowisk wielodysfunkcyjnych, w godzinach popołudniowych - w ramach popołudniowych wyjazdów w środowisko.

2. Środowiskowa praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia, w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Problemy nie powinny być rozwiązywane w oderwaniu od sytuacji rodziny. Ważne jest, by podejście do sprawy rodziny objętej pracą socjalną było systemowe, skoncentrowane na wszystkich członkach rodziny, w oparciu o całościowe i komplementarne rozwiązywanie problemów.

3. Gminny asystent rodziny

Asysta rodzinna jest to zadanie realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332 ze zmianami).

Jest to forma pomocy skierowana do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach asysty praca prowadzona była przede wszystkim w środowisku rodziny, ale również poprzez nawiązanie współpracy ze służbami, które działają na rzecz rodziny np.: placówki oświatowe, poradnie zdrowia, policja, kurator.

W 2017 roku w Ośrodku zatrudnionych było 2 asystentów rodziny na pełen etat, Natomiast od 1 lipca zatrudniony został 3 asystent rodziny w pełnym wymiarze czasu pracy.

W 2017 roku Ośrodek pozyskał dofinansowanie do dwóch etatów gminnych asystentów rodziny w formie dotacji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu: „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017”, w wysokości **60 174,00 zł.** w tym dotacja w ramach rezerwy budżetu państwa 19 874,00 zł. i środków Funduszu Pracy 40 300,00 zł.

W ubiegłym roku asystent rodzinny w ramach pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej wspierał **44** rodziny, w których wychowywało się łącznie **102** dzieci.

Wśród rodzin objętych asystą rodzinną były:

- rodziny niepełne – 21,
- rodziny pełne – 13,
- konkubiny – 10.

W 2017r. współpracę z asystentem rodziny zakończyło 6 rodzin ze względu na:

- zaprzestanie współpracy rodziny z asystentem rodziny – 2,
- brak efektów pracy – 1
- osiągnięcie celu – 3.

Zobowiązanie do współpracy z asystentem rodziny Sąd orzekł w przypadku 17 rodzin.

Asystent rodziny jest osobą, która pracując regularnie z rodziną, prowadzi trening budżetowy, trening prowadzenia gospodarstwa domowego, a także trening kompetencji wychowawczych. Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny charakteryzowały się bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Za największy sukces pracowników socjalnych i asystentów rodziny w roku 2017 można uznać fakt powrotu 3 dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego. Systematyczna praca z rodziną, szczególnie tą, w której

występują liczne dysfunkcje w wielu przypadkach pozwoliła zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. W niektórych rodzinach zaobserwowano poprawę w codziennym funkcjonowaniu, gdzie przykładem może być wdrożenie nawyku dbania o higienę osobistą i czystość mieszkania, wdrożenie nawyku realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci. W ramach pracy asystenta udało się zdiagnozować wiele dzieci i rozpocząć ich leczenie. Asystenci wspierali również rodziny w załatwianiu spraw urzędowych, uczyli zarządzania budżetem domowym oraz zachęcali do podjęcia aktywności zawodowej.

Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym miały zapewnioną opiekę przez pięć dni w tygodniu, w godzinach popołudniowych, w ramach działalności Punktu „Światelko”. Podczas pobytu w punkcie dzieci otrzymywały posiłek, uczestniczyły w zajęciach socjoterapeutycznych, grach i zabawach. Otrzymały też wsparcie w odrabianiu zadań domowych. Uczestniczyły w licznych wyjazdach, wycieczkach i imprezach okolicznościowych.

4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na co dzień współpracował z organizacjami pozarządowymi, które działają przy Ośrodku;

- Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin,
- oddziałem Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka.

W ramach współpracy pracownicy Ośrodka angażowali się w pisanie i realizację projektów dla ludzi starszych, niepełnosprawnych, a także na rzecz rodzin z dziećmi oraz rodzin, w których występuje przemoc. Efekty współpracy przedstawiono poniżej.

4.1. Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej od sierpnia 2016 roku uczestniczy w realizacji **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020** Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), Podprogram 2016. W ramach programu w okresie sprawozdawczym od stycznia do czerwca 2017 kontynuował działania w ramach Podprogramu 2016. Łącznie programem objętych zostało 411 osób. Łącznie na jedną osobę wydano 49,05 kg żywności.

W sierpniu 2017 roku Ośrodek rozpoczął realizację **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020** Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), Podprogram 2017 w ramach, którego nadal prowadzi nieodpłatną dystrybucję gotowych artykułów spożywczych. Łącznie narastająco z programu skorzystało do 31 grudnia 2017 roku narastająco 406 osób. Na jedną osobę wydano 33,36 kg żywności.

W ramach Podprogramu 2016 i Podprogramu 2017 zrealizowane zostały działania towarzyszące finansowe w postaci **warsztatów dietetycznych i zdrowego odżywiania się oraz warsztatów edukacji ekonomicznej – „Planowanie budżetu domowego”**. W ramach środków niefinansowych odbyły się warsztaty z psychologiem i rozdane zostały ulotki **„Zdrowe odżywianie szansą na długie życie”** osobom korzystającym z programu.

4.2. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin

Działające od 2013 r. Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, realizuje zadania głównie na rzecz rodzin oraz osób starszych i niepełnosprawnych. Członkowie stowarzyszenia działają na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W celu realizacji tych zamierzeń pozyskują środki zewnętrzne na realizację zadań statutowych.

W 2017 r. na działalność w ramach Stowarzyszenia Wspierania Rodzin pozyskano środki z:

- Urzędu Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim – 8250,00 zł;

Projekt „Rodzina jest najważniejsza”

Z pozyskanych środków zrealizowano projekt pt.: „Rodzina jest najważniejsza” skierowany do rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Celem projektu było wspieranie rodziców z rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, zagrożonych wykluczeniem społecznym, objętych wsparciem asystenta rodziny lub wzmoczoną pracą socjalną, pochodzących z terenu miasta i gminy Solec Kujawski i promowanie rodziny jako naturalnego środowiska wychowywania dzieci. Projekt rozpoczął się wyjazdem edukacyjno-integracyjnym uczestników projektu wraz z otoczeniem do ogrodu zoologicznego w Gdyni. W trakcie wyjazdu rodziny wzięły udział w warsztatach z pedagogiem. W ramach projektu odbywały się również spotkania z pedagogiem i ekonomistą. Zajęcia przeprowadzone zostały w formie warsztatowej, sprzyjającej wymianie doświadczeń między rodzicami zajmującymi się dziećmi. Projekt realizowany był od 23 sierpnia do 17 listopada 2017 r.

Bal charytatywny „Serca Otwarte Dzieciom”

Dnia 21 października 2017 roku w restauracji „Jaskiniowej”, odbył się IV Bal Charytatywny pt.: „Serca otwarte dzieciom” zorganizowany przez Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, działające przy Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Atrakcją wieczoru był recital Dawida Kartaszewicza, który przy akompaniamencie pianisty wykonał kilka znanych utworów oraz zaprosił gości balu do odegrania kilku zabawnych scenek teatralnych. Podczas balu, odbyły się cztery aukcje, na których zostało zlicytowane 107 przedmiotów, z których dochód przeznaczony zostanie na rehabilitację, wyposażenie i sprzęt usprawniający dla siedmioletniej Michaliny. Przedmioty pochodziły z różnorodnych źródeł, między innymi z: Kancelarii Prezydenta, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Rzecznika Praw Dziecka, od Papieża Franciszka, lokalnych przedsiębiorców, artystów, pisarzy i od osób prywatnych. Całą licytację sprawnie prowadził pan Andrzej Karłowski, a jego zaangażowanie i profesjonalizm wpłynął na hojność darczyńców, czego wynikiem stała się rekordowa pula środków z licytacji w trakcie balu w wysokości **21 680,00 zł**. Na uczestników balu czekały również niespodzianki w postaci upominków losowanych w trakcie balu.

Dzięki hojności lokalnej społeczności łącznie udało się uzyskać ogromną kwotę w wysokości **24 120,00 zł**, która w całości wykorzystana będzie na cel balu.

4.3. Współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

W 2017r. na działalność w ramach Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych pozyskano środki z:

- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko – Pomorskiego – **6 000,00 zł**.
- Urzędu Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim – **12 940,00 zł**.
- Środki PFRON - **2000,00 zł**.

Z pozyskanych środków zrealizowano w 2017 roku następujące projekty i inicjatywy:

Projekt pn.: „Twoje zdrowie – aktywnie, twórczo, razem”

Głównym celem projektu było poszerzenie wiedzy na temat postaw zrozumienia i akceptacji, poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego poprzez organizację konkursu plastycznego, pikniku i warsztatów mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin od kwietnia do sierpnia 2017r.

W ramach projektu zrealizowano:

- Spotkanie informacyjno-edukacyjne dla ok. 50 osób,

- Warsztaty psychoedukacyjne,
- Zajęcia relaksacyjne z wizualizacją,
- Indywidualne wsparcie psychologiczne,

Odbył się również konkurs plastyczny „Kim jestem? W świecie różnic i podobieństw”, adresatami konkursu były dzieci z 3 przedszkoli, uczniowie z 2 szkół podstawowych oraz 2 szkół gimnazjalnych z terenu Solca Kujawskiego. Zorganizowany został Piknik "Aktywnie, twórczo, razem", dla ok. 100 osób, podczas którego można było skorzystać z porad i konsultacji psychologów i pedagogów specjalnych.

Projekt pn.: „Razem przez świat – Kocham Cię Polsko”

Głównym celem projektu było zwiększenie aktywności osób z niepełnosprawnością w imprezach kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w liczbie 100 osób, w tym 48 niepełnosprawnych w okresie od maja do września 2017 r. W trakcie projektu odbył się Letni Integracyjny Piknik w którym uczestniczyły 82 osoby w tym 46 osób z niepełnosprawnością. Odbyły się konkursy wiedzy o Polsce i Polakach, pokaz tańców ludowych -polonez oraz kujawiak, nauka podstawowych kroków. Zakupiono nagrody za udział w konkursach, mikrofony nagłowne oraz poczęstunek i produkty spożywcze na piknik.

Projekt pn.: „Aktywność w niepełnosprawności”

Głównym celem projektu było zwiększenie integracji społecznej osób z niepełnosprawnością ze społeczeństwem, zwiększenie udziału i dostępności do imprez kulturalnych, zwiększenie wiedzy na temat form wsparcia i opieki w liczbie 260 osób od maja do grudnia 2017 roku.

W ramach projektu zorganizowano:

- wycieczkę krajoznawczą, autokarową do Ustki dla 50 osób niepełnosprawnych oraz opiekunów,
- wycieczki do kina promujące aktywność społeczną,
- zabawę świąteczno - noworoczną dla 60 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz opiekunów dzieci.

Projekt pn.: „Dobra pora dla Seniora”

Celem projektu była integracja Seniorów ze społecznością lokalną, zachęcanie do aktywności, zagospodarowanie czasu wolnego ludzi starszych.

W ramach projektu zorganizowano: Wieczernę Wigilijną dla osób starszych, samotnych z terenu Gminy Solec Kujawski, festyn „Senior naszym przyjacielem” w trakcie, którego uczestnicy otrzymali „Koperty życia” oraz spotkania integracyjne osób starszych w Domu Pogodnej Jesieni.

Projekt „Wolontariat w MGOPS”

Realizatorem projektu był Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, natomiast partnerami w realizacji byli: Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Solcu Kujawskim i Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Solcu Kujawskim. Projekt adresowany był do dzieci i młodzieży, do osób starszych oraz do osób niepełnosprawnych z terenu Miasta i Gminy Solec Kujawski.

W ramach projektu pomocą wolontariuszy objęto około **300** osób. Wolontariusze służyli pomocą w odrabianiu zadań domowych dzieciom w świetlicach. Wspólnie z dziećmi grali w gry, uczestniczyli we wspólnych pogadankach oraz pomagali przy imprezach okolicznościowych organizowanych w świetlicy. Ponadto pomocą służyli podczas realizacji półkolonii i festynów organizowanych na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski. Udzielano również wsparcia przy imprezach organizowanych na rzecz osób chorych, starszych i niepełnosprawnych. W 2017 roku podpisano łącznie **32** porozumienia z wolontariuszami.

Wolontariat stwarza szansę rozwoju osobistego i daje możliwość nabywania nowych kompetencji, rozwoju umiejętności i zainteresowań. Umożliwia wykorzystanie potencjału młodzieży i stanowi płaszczyznę integracji dla uczestniczących w nim stron.

3.4. Współpraca z Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka

W 2017r. na działalność w ramach Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka pozyskano środki w wysokości **14 900,00 zł** z:

- budżetu Gminy w Solcu Kujawskim – **8 500,00 zł**,
- Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu – **6 400,00 zł**.

Projekt: Półkolonie dla dzieci i młodzieży „Wakacje z historią”

Półkolonie dla 80 dzieci i młodzieży realizowane w ramach projektu: „Wakacje z historią”, dla 80 dzieci z terenu Miasta i Gminy Solec Kujawski.

Projekt dofinansowany z środków pozyskanych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko - Pomorskiego i Urzędu Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim.

W ramach projektu odbyły się dwa turnusy (każdy dla 40 dzieci). W ramach półkolonii odbył się wyjazd integracyjny dla dzieci do kina w Bydgoszczy, integracyjno - edukacyjne wyjazdy do zamku w Golubiu Dobrzyniu i Gniewie. W ramach projektu dzieci brały udział w warsztatach artystycznych oraz warsztatach edukacyjnych prowadzonych przez wykwalifikowaną kadrę Muzeum Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim i wychowawców. Dzieci w ramach warsztatów edukacyjnych spotkały się z pracownikami Policji w Solcu Kujawskim. W ramach półkolonii uczestnicy mieli zapewniony posiłek.

VI. WAŻNIEJSZE INICJATYWY MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM

Różnorodność ludzkich potrzeb, sytuacje kryzysowe i niezaradność powodowały konieczność rozbudowania zakresu usług ponad te, które gwarantuje ustawa o pomocy społecznej. Stwarzało to pracownikom możliwość rozwijania własnej inicjatywy i pomysłowości, a także dało szansę uaktywnienia się w środowisku lokalnym. Problemy te Ośrodek Pomocy Społecznej rozwiązywał realizując pomoc w formie pracy socjalnej. W roku 2017 Ośrodek, podobnie jak w latach ubiegłych, podejmował szereg działań ukierunkowanych na pomoc mieszkańcom Miasta i Gminy Solec Kujawski w pokonaniu trudnych sytuacji życiowych w jakich się znajdują.

1. Rejs statkiem po Wiśle

W sierpniu 2017 roku we współpracy ze Związkiem Miast Nadwiślańskich w Toruniu zorganizowano wyjazd do Torunia dla **20** dzieci pochodzących z najuboższych rodzin. Dzieci skorzystały tam z rejsu statkiem po Wiśle oraz z posiłku. Związek Miast Nadwiślańskich przeznaczył na tę atrakcję 1000,00 zł.

2. Trzeźwościowy Festyn Rodzinny pn. „Wspólnie przeciw uzależnieniom”

Dnia 8.09.2017 r. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Radą Osiedla Toruńskiego zorganizował na osiedlu Toruńskim Trzeźwościowy Festyn Rodzinny pn. „Wspólnie przeciw uzależnieniom”. Głównym celem imprezy było propagowanie trzeźwego stylu życia, profilaktyka uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz ukazanie alternatywnych metod

spędzania czasu wolnego. W trakcie festynu rozstrzygnięty został konkurs plastyczny, ogłoszony wśród dzieci i młodzieży soleckich szkół na wykonanie prac pt. „Mówimy NIE! Uzależnieniom”. Zwycięzcom w trzech kategoriach wiekowych wręczono nagrody. Podczas festynu dzieci miały możliwość obejrzenia teatryku „Magmowcy”, oraz wzięcia udziału w przygotowanych przez prowadzących grach i zabawach. Dla uczestników festynu przygotowano również poczęstunek.

3. Spotkanie Grupy Referencyjnej

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował w dniu 21 września 2017 roku spotkanie Grupy Referencyjnej w ramach projektu realizowanego przez Europejską Sieć Przeciwdziałaniu Ubóstwu na temat „500+, zasiłki rodzinne i materialna pomoc społeczna a praca socjalna z rodzinami”. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Urzędu Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim, przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej z Województwa Kujawsko-Pomorskiego, osoby korzystające z pomocy społecznej. Moderatorem spotkania był prof. Ryszard Szarfenberg (Przewodniczący PK EAPN, Instytut Polityki Społecznej UW).

4. Działanie skierowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W roku 2017 w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie porad raz w tygodniu udzielał pracownik socjalny, psycholog i kurator zawodowy.

W ramach działalności punktu pracownicy między innymi:

- udzielają osobie/rodzinie, wobec której stosowana jest przemoc informacji oraz adresów instytucji świadczących specjalistyczną pomoc: prawną, psychologiczną, medyczną, socjalną lub finansową itp., a przede wszystkim informacji o formach udzielanej pomocy dzieciom,
- monitorują sytuację rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy, do czasu ustania zjawiska,
- współpracują z Policją, pedagogami szkolnymi, pielęgniarkami środowiskowym,
- prowadzą dokumentację działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy, efektów tych działań oraz innej dokumentacji Punktu,
- współpracują z prasą lokalną w zakresie informacji o problemie przemocy i pracy Punktu Konsultacyjnego,
- pomagają klientom w pisaniu pism do różnych instytucji (odwołania, pozwy, wnioski, zawiadomienia).

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim realizował projekt pt.: „**Popołudniowe wyjazdy w środowisko**”. W ramach Projektu pracownik socjalny z psychologiem, kuratorem sądowym i policjantami dzielnicowymi raz w miesiącu w wyjeżdżał w środowiska, w znacznym stopniu zagrożone lub dotknięte różnorodnymi dysfunkcjami.

Projekt obejmował w szczególności:

- rodziny, wobec których przeprowadzane były interwencje Policji
- rodziny w stosunku do których prowadzone jest postępowanie sądowe lub objęte są dozorem kuratorskim
- rodziny, w których występuje problem alkoholowy
- rodziny dotknięte problemem przemocy
- rodziny, w których rodzice nie spełniają podstawowych ról w odniesieniu do opieki i wychowania dzieci
- rodziny dysfunkcyjne, dotknięte anomaliami fizycznymi lub psychicznymi, oddziałującymi na możliwości rozwoju pozostałych osób w rodzinie.

W roku 2017 odbyło się 14 wyjazdów do 84 rodzin.

W 2017 roku 5 pracowników socjalnych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zostało oddelegowanych do pomocy przy usuwaniu skutków nawałnic z 11 i 12 sierpnia do Tucholi i Gostycyna. Pracownicy pomagali przy sporządzaniu wywiadów środowiskowych w rodzinach poszkodowanych w wyniku wichury.

VII. INNE FORMY WSPÓŁPRACY

Pracownicy Ośrodka, w ramach swojej pracy, współpracowali z różnymi instytucjami i w ramach potrzeb występowali do nich o udostępnienie określonych danych:

- współpraca z komisariatem Policji – **24 wnioski**,
- współpraca z ZUS i KRUS – **70 wniosków**,
- współpraca z Sądami – **14 wniosków**,
- współpraca z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społ. – **96 wniosków**,
- współpraca z UMiG – **67 wniosków**.

Pracownicy MGOPS w toku codziennych działań podejmowali współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami w ramach pracy socjalnej prowadzonej

z osobą lub rodziną. Najczęściej wskazywane przez pracowników MGOPS placówki, z którymi podejmowana jest regularna współpraca, to:

1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Caritas.

2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemoc w Rodzinie,
- szkoły,
- prokuratura,
- sądy rodzinne,
- Punkt Konsultacyjny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Soleckie Centrum Kultury,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Ogólnopolskie Porozumienie Osób, Organizacji i Instytucji Pomagające Ofiarom Przemocy „Niebieska Linia”,
- przedszkola,
- placówki opiekuńcze,
- placówki pomocy socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym – świetlice.

3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych:

- Urząd Miasta i Gminy,
- spółdzielnie mieszkaniowe,
- Zakład Energetyczny.

4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Warsztat Terapii Zajęciowej,

- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Delfin”,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Solca Kujawskiego,
- ochrona zdrowia.

5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja,
- sąd.

6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Pracodawcy.

7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych:

- Punkt „Światelko”.

8. W ramach współpracy z Soleckim Centrum Kultury Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził rekrutację i wytypował 30 dzieci na półkolonie, które odbywały się w Soleckim Centrum Kultury.

9. W ramach współpracy z Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy 8 dzieci z Solca Kujawskiego wyjechało na czternastodniowe kolonie do Białego Dunajca organizowane przez „Lutur”, natomiast 5 dzieci wyjechało na kolonie do Funki.

VIII. PODSUMOWANIE

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w 2017 r. realizował zadania własne i zlecone gminie przez administrację rządową wynikające z ustawy o pomocy społecznej, a także zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Ponadto wykonywał zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – Program „Rodzina 500+”.

W 2017 roku ogółem 593 rodziny skorzystały z pomocy i wsparcia, z tego 152 rodziny zostały objęte pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej. W stosunku do roku 2016 odnotowano wzrost liczby rodzin objętych pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej. Głównymi powodami przyznawania świadczeń były: długotrwała i ciężka choroba, ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność. Dużą grupę osób korzystających z pomocy stanowiły rodziny, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

W ubiegłym roku pracownicy Ośrodka podjęli działania zmierzające w kierunku zmotywowania klientów do zmiany swoich postaw, przygotowania do podjęcia pracy i dostosowania swoich kwalifikacji do rynku pracy, a ostatecznie do usamodzielnienia. Pracownicy socjalni zawarli łącznie 134 kontrakty socjalne tj. o 153% więcej niż w roku ubiegłym. Z 44 rodzinami pracowali asystenci rodziny, którzy wspierali środowiska borykające się z problemami życiowymi. Zasadniczym zadaniem asystenta rodziny, było podejmowanie wszelkich działań zmierzających w kierunku pozostawienia dzieci w rodzinach biologicznych, bądź powrotu dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego.

Praca asystentów rodziny była wspierana ścisłą współpracą z pracownikami socjalnymi. Rodziny, które nie kwalifikowały się do objęcia wsparciem asystenta, zostały objęte wzmoczoną pracą socjalną. W 2017 roku troje dzieci powróciło z pieczy zastępczej do domów rodzinnych. Rodziny te zostały objęte wsparciem asystenta rodziny w dążeniu do pełnego usamodzielnienia się.

W ramach pracy socjalnej podejmowano działania w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2017 roku prowadzono 91 procedur „Niebieskie Karty”.

Nadal priorytetowo traktowano pomoc rodzinom oraz osobom starszym w dożywianiu, zakupie leków i opału. W Mieście i Gminie Solec Kujawski nadal obowiązywało podwyższone kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w ramach Wieloletniego Programu

Wspierania Finansowego Gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2017r. pozyskał środki finansowe od sponsorów na działalność bieżącą Ośrodka oraz na pomoc osobom potrzebującym. W okresie sprawozdawczym, na wsparcie działalności bieżącej ze strony firmy SOLBET pozyskano kwotę w wysokości 35 457,00 zł.

Systematyczna praca pracowników socjalnych z klientami w kwestii wsparcia w przygotowaniu dokumentów uprawniających do uzyskania uprawnień do świadczeń rentowych i emerytalnych, spowodowała nieznaczny spadek liczby wypłaconych zasiłków stałych z uwagi na przyznanie w/w świadczeń.

Osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na chorobę i potrzebę wsparcia osób trzecich, zapewniano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. W ramach wsparcia dostarczano również posiłki. Dodatkowo, jak w roku poprzednim, udostępniono osobom potrzebującym możliwość korzystania z usług opiekuńczych w godzinach popołudniowych, a także w soboty i niedziele. Realizowano również usługi w formie usprawniania ruchowego.

Duży nacisk położony został na poprawę jakości życia ludzi chorych i niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku. Osoby z niepełnosprawnością miały możliwość uczestniczenia w zajęciach podnoszących ich kompetencje społeczne i zawodowe w ramach Warsztatu Terapii Zajęciowej. Funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, która ułatwiała funkcjonowanie wielu osób chorych czy z niepełnosprawnością ruchową. Niewątpliwym atutem tej wypożyczalni była możliwość bezpłatnego z niej korzystania. W ramach aktywizacji seniorów, we współpracy ze stowarzyszeniami działającymi przy Ośrodku, zorganizowano integracyjne wyjazdy kulturalno – oświatowe i turystyczne – krajoznawcze oraz festyn „Senior naszym przyjacielem”.

W 2017 roku prowadzono szeroko kontekstowe działania ukierunkowane na dalszą profesjonalizację pomocy społecznej w Solcu Kujawskim i doskonalenie kompetencji kadr. Dużą wagę przywiązywano do szkoleń w zakresie zasad ochrony danych osobowych w związku z wejściem w życie od 25 maja 2018 roku unijnym rozporządzeniem o ochronie danych osobowych (RODO).

Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w lipcu 2016 roku polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług usprawniło pracę Ośrodka i pozwoliło na bardziej efektywną pracę z klientem. W związku z tym podjęte zostały działania dotyczące wprowadzenia dalszych zmian usprawniających pracę z klientem opartych na modelu usług

o określonym standardzie w gminie. W ramach działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, Wiedza, Edukacja, Rozwój, Ośrodek aplikował o środki w projekcie, którego celem jest wyłonienie ośrodków pomocy społecznej, w których nastąpi wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług. Obecnie projekt jest w trakcie negocjacji.

W 2017 roku dokonano oceny realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2020 oraz Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016–2023.

Zadania w zakresie pomocy społecznej realizowano również we współpracy i partnerstwie z organizacjami pozarządowymi w formie wsparcia i powierzenia.

W 2017 roku MGOPS podobnie jak w latach ubiegłych dużą wagę przywiązywało do działań wykraczających poza zadania określone w ustawie o pomocy społecznej.

W ramach współpracy Ośrodka ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin zorganizowany został IV bal charytatywny, w trakcie którego udało się zebrać środki na rehabilitację i zakup sprzętu usprawniającego dla niepełnosprawnego dziecka. Zebrano łącznie 24 120,00 zł., które w całości zostaną przeznaczone na rehabilitację siedmioletniej Michaliny. Zrealizowany został również projekt pt.: „Rodzina jest najważniejsza” przeznaczony dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny lub wzmoczoną pracą socjalną. Założeniem projektu była poprawa funkcjonowania dzieci i wszystkich członków rodziny zarówno we własnym środowisku jak i środowisku lokalnym dzięki podwyższeniu lub nabyciu nowych umiejętności opiekuńczo - wychowawczych i społecznych przez rodziców.

Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka zrealizował półkolonie dla 80 dzieci i młodzieży w ramach projektu pt.: „Wakacje z historią”. Zrealizowano również projekty dla osób starszych i z niepełnosprawnością we współpracy ze Stowarzyszeniem na rzecz Osób Niepełnosprawnych.

Wszelkie działania podejmowane przez MGOPS realizowane były z myślą o mieszkańcach Miasta i Gminy Solec Kujawski.

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Solcu Kujawskim

mgr Hanka Stamm

Spis tabel i wykresów:

Tabele:

Tabela 1: Liczba wydanych decyzji administracyjnych

Tabela 2: Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych wsparciem w 2017 roku w odniesieniu do roku 2016. Powody przyznawania pomocy mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się.

Tabela 3: Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Tabela 4: Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej.

Tabela 5: Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2017 r.

Wykresy:

Wykres 1: Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2017 r.

Wykres 2: Procentowe przedstawienie powodów korzystania z pomocy przez rodziny, którym została ona udzielona w 2017 r. w odniesieniu do roku 2016.

Wykres 3: Procentowy udział gospodarstw domowych w zależności od liczby osób w rodzinie w 2017 r.

Wykres 4: Porównanie liczby rodzin korzystających z wybranych świadczeń w roku 2017 w stosunku do roku 2016.

Wykres 5: Liczba godzin świadczeń realizowanych w ramach usług opiekuńczych na przestrzeni lat 2014 – 2017.

Wykres 6: Liczba świadczeń wypłaconych w ramach zasiłków i dodatków do zasiłków rodzinnych w 2017 roku w odniesieniu do roku 2016.